

Ministerie van Algemene Zaken
Zijne excellentie de heer J.P. Balkenende
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

OPEN BRIEF

Veeningen, 14 januari 2010

Geachte heer Balkenende,

U heeft terecht geklaagd over de problemen die 'natuurbescherming' in Nederland veroorzaakt. Maar helaas aan het verkeerde adres én over de verkeerde wetgeving. Het antwoord van de heer Barosso verrast ondergetekende niet, want ook naar zijn mening is er niets mis met de Europese natuurwetgeving. Niet Natura2000 maar onze eigen Natuurbeschermingswet (Nbwet) vormt groot risico voor Nederlandse natuur en economie.

Richtlijnen dienen te worden omgezet in nationale wetgeving en speciaal met betrekking tot de Vogel- en Habitatrichtlijnen is bij die omzetting grote nauwkeurigheid een vereiste vanwege de gedetailleerde regels en voorschriften die deze richtlijnen bevatten. De uitspraken hierover van het Europese Hof van Justitie laten hieromtrent geen twijfel bestaan.

Het centrale uitgangspunt van beide richtlijnen is dat alles in en om de geselecteerde gebieden is toegestaan tenzij (retrospectief) op basis van monitoringsonderzoek danwel (pro-actief) door middel van toetsing van voorgenomen plannen of projecten duidelijk wordt dat een gunstig lange-termijn perspectief van de te beschermen habitattypen en habitats van soorten, zoals die zijn vastgelegd middels een Beschikking van de Europese Commissie in 2004, in gevaar komt.

De richtlijnen voorzien hiermee in een zeer specifieke uitwerking van het '*voorzorgsbeginsel*'. Helaas moeten worden geconstateerd dat de omzetting van de onderhavige artikelen uit de Habitatrichtlijn in de Nbwet

op dit punt ernstig in gebreke blijft, waardoor een adequate bescherming van onze biodiversiteit niet is gegarandeerd.

Echter, het meest fundamentele probleem is dat het uitgangspunt van de Nbwet volledig tegengesteld is aan dat van de richtlijnen. Terwijl de richtlijnen om - indien noodzakelijk - proportionele maatregelen vragen stelt de Nbwet simpelweg dat alles verboden is tenzij een vergunning is verleend. De Nbwet richt zich volledig op het beperken van 'menselijke activiteiten' als beschermingsmethode en verliest daarmee het doel en de proportionaliteit die een kernpunt van de richtlijnen zijn. Subsidiar wordt ook nog eens de bewijslast doorgeschoven naar individuele burgers.

Daarnaast maakt de vergelijking tussen de richtlijnen en de Nbwet duidelijk dat in feite geen sprake is van implementatie en dat met name die artikelen ontbreken die voor rechtzekerheid en rechtsbescherming van burgers zouden moeten dienen. Een correcte uitvoering van de richtlijnen is binnen het kader van de Nbwet niet mogelijk.

Het uitvoeringstraject van van Natura2000 kenmerkt zich momenteel vooral door het opstellen van beheerplannen. Deze zijn onder de richtlijnen een mogelijkheid en geen verplichting; de richtlijn vraagt - indien aangetoond en noodzakelijk - om passende maatregelen. In de praktijk blijkt dat (soms tientallen) vertegenwoordigers van allerlei belangenorganisaties hun "wensnatuur" proberen te verwezenlijken op gronden waarvan in veel gevallen de gebruikers en eigenaren zelfs niet voor participatie aan het overleg zijn uitgenodigd. Over welke maatschappelijke betrokkenheid en draagvlak gaat het hier nog? Zeker sinds duidelijk is geworden dat ook de Aanwijzingsbesluiten van de Natura2000-gebieden zijn voorzien van doelstellingen die buiten het kader van de richtlijn vallen.

Geachte heer Balkenende, als het u werkelijk ernst is een einde te maken aan onzekerheid, onduidelijkheid en overbodige regelgeving die het sociaal-economische leven beklemt, schrap dan de z.g. omzetting van de richtlijnen in de Nbwet en de Nbwet-paragrafen van de Crisis- en herstelwet. Laat uw ambtenaren gewoon de Habitatrichtlijn overschrijven. Vul vervolgens het uitvoeringstraject in met proportionele beleidsmaatregelen in plaats van ammoniak-fetisjisme.

Samen met u zal Nederland versteld staan: bestaand gebruik zal ophouden een permanente bron van onzekerheid en onduidelijkheid te zijn en eindeloze juridische procedures zullen tot het verleden gaan behoren. En er kan een begin gemaakt worden met een werkelijk adequate bescherming van onze biodiversiteit zonder dat 'alles' op slot gaat. Met draagvlak dus.

dr. N.M. Gerrits
(secretaris-penningmeester)